

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України №

СЕД АСКОД - Управління психологічного забезпечення
№ документа: Н(нрд.)-3-433
Дата реєстрації: 29.08.2025 11:13
Сертифікат: 3F1FC22062171FDF0400000007930000BBEB0100
Дійсний з: 06.06.2024 00:00:00
Дійсний до: 05.06.2026 23:59:59
Підписувач: Мукан Олег Станіславович
Мітка часу: 06.10.2025 17:48:03

ОСНОВНІ ЗАСАДИ

збереження психічного здоров'я особового складу в системі Міністерства оборони України

Основні засади збереження психічного здоров'я особового складу в системі Міністерства оборони України (далі – Основні засади) базуються на положеннях Закону України “Про систему охорони психічного здоров'я в Україні” (№ 4223-IX), яким визначено правові та організаційні засади функціонування системи охорони психічного здоров'я з метою забезпечення доступності та якості послуг, дотримання прав осіб з психічними розладами, запобігання таким розладам та сприяння психічному благополуччю. Основні засади також враховують положення Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України №1018-р від 27 грудня 2017 року та Воєнно-медичної доктрини України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України №910 від 31 жовтня 2018 року, а також Стандартів та керівництв країн НАТО (зокрема AMedP-8.6, FM 4-02.51, MCTP 3-30E).

Опис проблем, які зумовили прийняття Основних засад та нормативно-правових актів, що діють у відповідній сфері

Збройна агресія Російської Федерації проти України та пов'язані з нею виклики суттєво загострили проблеми психічного здоров'я у військовослужбовців. Ризик розвитку посттравматичних розладів, депресії, тривожних станів і суїцидальних тенденцій у військовослужбовців значно зростає. На додачу традиційно існує широка стигматизація людей з психічними розладами, порушення їхніх прав і брак ефективних профілактичних програм. У військовому середовищі часто недооцінюється важливість постійної психологічної підтримки та своєчасного і кваліфікованого надання психологічної допомоги. Внаслідок цього підвищується ризик хронічних розладів і погіршення стану здоров'я особового складу та зниження боєздатності підрозділів. Існує нестача кваліфікованих фахівців і низька диференціація

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 3F1FC22062171FDF040000000EDC0000421D0300
Підписувач Шмигаль Денис Анатолійович
Дійсний з 18.07.2025 0:00:00 по 17.07.2027 23:59:59

Міністерство оборони України

668/нм від 08.10.2025 09:27

надання допомоги, що ускладнює завдання адаптації допомоги під потреби військовослужбовців.

Психічне здоров'я військовослужбовців є запорукою боєздатності завдяки формуванню, підтриманню та реалізації індивідуального потенціалу особистості, вмінню долати життєві труднощі, продуктивно навчатися, ефективно виконувати професійні завдання та робити свій внесок у захист держави. Створення умов для ефективних і доступних послуг у сфері психічного здоров'я особового складу в системі Міністерства оборони України є одним з пріоритетних напрямів діяльності держави. Розв'язання проблем психічного здоров'я особового складу потребує консолідації зусиль Кабінету Міністрів України, сектору оборони держави, суспільства на національному, регіональному та місцевому рівнях.

Законодавство у сфері охорони психічного здоров'я ґрунтується на Конституції України та Основах законодавства України про охорону здоров'я і включає закони України: “Про систему охорони психічного здоров'я в Україні”, “Про психіатричну допомогу”, “Про соціальні послуги”, “Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні”, “Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я”, “Про систему громадського здоров'я”, “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, а також інші нормативно-правові акти, прийняті відповідно до зазначених законів.

Аналіз поточного стану справ, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем підтримки психічного здоров'я особового складу в системі Міністерства оборони України

Нормативно-правова база

У 2017 році було схвалено Концепцію розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. У 2024 році затверджено План заходів з її реалізації на 2024–2026 роки, яким передбачено інтеграцію послуг з підтримки психічного здоров'я в систему первинної медичної допомоги, розвиток соціальної підтримки, децентралізацію та міжгалузеву взаємодію. Зазначені документи мають безпосереднє значення для сектору оборони, оскільки закріплюють підходи до забезпечення психічного здоров'я військовослужбовців, членів їхніх сімей та ветеранів. Їх реалізація вимагає від Міністерства оборони України розвитку власної системи психологічного забезпечення, координації з органами охорони здоров'я та соціального захисту, а також впровадження програм профілактики і менеджменту бойового стресу відповідно до стандартів НАТО.

У 2025 році прийнято Закон України № 4223-IX “Про систему охорони психічного здоров'я в Україні”, який уперше закріпив комплексне нормативне регулювання цієї сфери. Для Міністерства оборони України цей Закон має ключове значення, оскільки його стаття 15 визначає спеціальні повноваження центрального органу виконавчої влади, що формує та реалізує політику у сфері національної безпеки, оборони і військового будівництва, щодо психічного здоров'я військовослужбовців.

Зокрема, Міноборони уповноважене:

брати участь у формуванні й реалізації державної політики у сфері психічного здоров'я, адаптованої до потреб військовослужбовців та членів їхніх сімей;

формувати єдину систему психологічної підтримки (забезпечення) протягом усього періоду служби;

визначати єдині підходи до функціонування психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення) в системі Міністерства оборони України;

організовувати професійно-психологічний відбір, підготовку й супровід військовослужбовців, психологічну допомогу після травматичних подій;

забезпечувати реагування на психотравмівні ситуації та управління бойовим (операційним) стресом відповідно до міжнародних стандартів;

впроваджувати протоколи та багаторівневу систему психологічної допомоги, зокрема доступ до екстрених служб;

бути замовником підготовки фахівців у сфері психічного здоров'я для потреб оборонного сектору;

організовувати дослідження з питань психічного здоров'я, вивчення соціально-психологічного клімату у військових частинах (підрозділах);

реалізовувати освітні та просвітницькі програми з питань психічного здоров'я, стрес-менеджменту, підвищення психологічної стійкості та зменшення стигми.

Таким чином, Закон № 4223-IX не лише інтегрує загальні підходи до охорони психічного здоров'я, але й закладає цілісну нормативну рамку для діяльності Міністерства оборони у цій сфері, роблячи підтримку психічного здоров'я військовослужбовців частиною системної політики оборонного відомства.

Організаційний рівень

У системі Міністерства оборони України впроваджено програми психологічної підготовки та підтримки психологічної стійкості, етапність надання психологічної допомоги, розроблено навчальні матеріали для усіх категорій особового складу. Водночас, після початку широкомасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну, система надання військовослужбовцям заходів з психологічного відновлення розвивалась переважно за рахунок окремих проєктів і гуманітарної підтримки. Потребує системного впровадження електронного кейс-менеджменту і “гарячих ліній” психологічної підтримки.

Соціокультурний чинник

Серед ключових бар'єрів у сфері психічного здоров'я військовослужбовців – поширена стигматизація осіб із психічними розладами чи іншими проблемами, що стосуються психічного здоров'я, упереджене ставлення до звернення по психологічну та психіатричну допомогу, побоювання втрати можливостей для подальшого кар'єрного зростання. Додатковим обмеженням є недостатній рівень

поінформованості командирів і особового складу щодо важливості збереження психічного здоров'я та своєчасного отримання допомоги. Водночас, попри окремі інформаційні кампанії, реалізовані урядовими структурами та громадськими організаціями, потреба у системному інформуванні, навчанні та формуванні культури турботи про психічне здоров'я залишається вкрай актуальною.

Міжгалузева співпраця

Функціонують міжвідомчі робочі групи (за участі Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ), Міноборони, Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС), Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України (далі – Мінсоцполітики), Мінветеранів, інших міністерств та інших центральних органів виконавчої влади (далі – ЦОВВ)), які здійснюють обмін досвідом з питань підтримки психічного здоров'я. Водночас відсутні стало діючі механізми моніторингу ефективності та оцінки впливу заходів у сфері підтримки психічного здоров'я на цільові групи, зокрема на військовослужбовців.

Загальна характеристика ситуації

На сьогодні в Україні продовжується формування комплексної, інтегрованої системи підтримки психічного здоров'я. Законодавчі ініціативи 2025 року створили основу для розвитку цієї системи, передбачивши гарантії доступу до якісної допомоги, захист прав пацієнтів і впровадження мультидисциплінарного підходу. Особливу увагу потребують військовослужбовці, які проходять службу в умовах високого психоемоційного навантаження, бойового стресу, підвищених ризиків розвитку ПТСР та інших розладів психіки та поведінки. Згідно з Планом заходів з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я на 2024–2026 роки, особливий акцент робиться на розробці професійних стандартів та стандартизації послуг у сфері психічного здоров'я, забезпеченні доступу до цих послуг та їх сталості, запровадженні системи психологічного відновлення військовослужбовців, оновленні стандартів освіти щодо спеціалістів, які надають психологічні та психотерапевтичні послуги. Міністерство оборони України активно працює над розбудовою системи психологічної допомоги для військовослужбовців, зокрема шляхом впровадження та масштабування доказових практик. Водночас система надання психологічної допомоги військовослужбовцям має численні структурні обмеження. Зокрема:

бракує спроможності забезпечити надання якісної психологічної допомоги через дефіцит кваліфікованих фахівців;

ускладнений доступ до необхідного обсягу допомоги військовослужбовцям, що мають проблеми з психічним здоров'ям;

психологічна допомога як частина медичної реабілітації у складі мультидисциплінарної команди часто ускладнена через дефіцит кваліфікованих фахівців.

Таким чином, актуальним завданням залишається забезпечення ефективної підтримки психічного здоров'я особового складу в системі

Міноборони, створення умов для зміцнення психічного здоров'я, сприяння психологічному благополуччю та запобігання психічним розладам.

Мета, керівні принципи, місія та візія Основних засад

Метою Основних засад є створення цілісної та ефективної системи підтримки психічного здоров'я особового складу в системі Міністерства оборони України, забезпечення допомоги особам, які мають проблеми, що стосуються психічного здоров'я, чи психічні розлади, шляхом надання своєчасних комплексних, науково обґрунтованих і якісних послуг у цій сфері, координування діяльності суб'єктів підтримки психічного здоров'я у майбутньому, де передбачається поетапне нарощування її спроможностей на період до 2030 року.

Основні засади визначають ключові цінності та керівні принципи, що є пріоритетами розвитку і повинні враховуватися під час розроблення політик і виконання заходів, передбачених нею, та які є невід'ємними ознаками підтримки психічного здоров'я особового складу в системі Міністерства оборони України.

Ключові цінності:

повага до гідності та прав людини – визнання кожного військовослужбовця як особистості, незалежно від стану його психічного здоров'я;

пріоритет життя і здоров'я – турбота про психічне благополуччя як про невід'ємну частину обороноздатності;

взаємна підтримка і довіра – формування культури підтримки серед військових колективів;

справедливість і рівність доступу – забезпечення рівних можливостей для отримання допомоги, незалежно від посади, звання чи місця служби;

відповідальність і підзвітність – індивідуальна та інституційна відповідальність за психічне здоров'я особового складу.

Керівні принципи:

міжвідомча взаємодія – координація дій Міноборони, МОЗ, Мінсоцполітики, МВС, Мінветеранів та інших ЦОВВ для цілісної підтримки військовослужбовців і їхніх сімей. Взаємне та рівноправне партнерство психологів, психіатрів та інших надавачів допомоги і послуг у сфері охорони психічного здоров'я у процесі планування, надання, моніторингу та оцінки результативності допомоги та послуг;

орієнтація на потреби військовослужбовця – індивідуальний підхід, врахування специфіки бойового досвіду й життєвих обставин, повага та врахування інтересів і потреб військовослужбовців, забезпечення їх права та можливості брати участь у прийнятті рішень щодо власного психічного здоров'я, дотримання та захист прав людини, які мають вплив на психічне здоров'я, забезпечення пов'язаних із ними державних гарантій;

рівність та справедливість – дотримання умов і можливостей рівного та справедливого доступу військовослужбовців до якісних допомоги і послуг у сфері охорони психічного здоров'я незалежно від місця проходження служби, посади, етнічного та соціального походження, політичних, релігійних та інших

переконань, статі, віку, сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, сімейного чи майнового стану, місця проживання, фізичного та психічного стану;

біопсихосоціальний підхід – повинні бути враховані соціальні, економічні, культурні фактори і детермінанти психічного здоров'я та благополуччя, інші непсихологічні аспекти, що можуть впливати на психічне здоров'я, процеси захворювання, одужання і реабілітації, організацію надання допомоги та послуг;

наукова обґрунтованість та доказовість – впровадження практик, заснованих на доказах і міжнародних стандартах;

раннє виявлення та профілактика – своєчасне реагування на операційний бойовий стрес і запобігання хронізації розладів;

інтегрованість послуг – поєднання медичної, психологічної, соціальної та реабілітаційної допомоги;

безперервність підтримки – охоплення всіх етапів: від відбору і служби до демобілізації та переходу до цивільного життя;

дестигматизація та інклюзивність – системна робота з подолання упереджень, заохочення до звернення по допомогу;

захист і підтримка сімей військовослужбовців – визнання сім'ї як ключового ресурсу відновлення та стійкості.

Основні засади орієнтовані на впровадження механізмів раннього виявлення та профілактику психічних розладів, організацію комплексної реабілітації (в тому числі психологічного відновлення), а також подолання стигматизації, пов'язаної з психічним здоров'ям.

Місія Основних засад – створення в системі Міністерства оборони України науково обґрунтованої та інтегрованої системи підтримки психічного здоров'я особового складу, яка забезпечує профілактику, діагностику, допомогу, реабілітацію та психологічне відновлення військовослужбовців та цивільних працівників.

Візія Основних засад – функціонування в системі Міністерства оборони України ефективної, багаторівневої системи підтримки психічного здоров'я особового складу, що:

базується на єдиних стандартах, протоколах і доказових практиках;

інтегрована в національну систему охорони психічного здоров'я;

забезпечує повний цикл психологічної підтримки (психологічного забезпечення) військовослужбовця;

відповідає стандартам НАТО та стандартам, які запроваджені в Україні.

Стратегічні, оперативні цілі, завдання та показники їх досягнення

Реалізація Основних засад передбачається шляхом досягнення стратегічних, оперативних цілей та комплексного виконання завдань, передбачених ними.

Стратегічна ціль 1. Формування єдиної системи підтримки психічного здоров'я особового складу

Мета цієї стратегічної цілі – створення цілісної, інтегрованої та сталої системи підтримки психічного здоров'я у Міністерстві оборони України. Вона передбачає поєднання медичної, психологічної та соціальної складових підтримки, уніфікацію стандартів допомоги та управління операційним бойовим стресом відповідно до керівництв НАТО. Єдина система має забезпечувати безперервність послуг на всіх етапах служби – від професійного відбору й підготовки до демобілізації та переходу до цивільного життя.

Для досягнення стратегічної цілі 1 передбачено виконання таких оперативних цілей та завдань:

Оперативна ціль 1.1. Унормування психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення) в системі Міноборони, що передбачає:

узгодити кваліфікаційні вимоги до посад, які передбачають наявність обов'язкової психологічної освіти, з затвердженим професійним стандартом “Військовий психолог”;

забезпечення укомплектованості посад структур психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення), які передбачають наявність обов'язкової психологічної освіти військовослужбовцями (працівниками), які відповідають кваліфікаційним вимогам.

Оперативна ціль 1.2. Забезпечення отримання військовослужбовцями доступу до якісної допомоги та послуг у сфері охорони психічного здоров'я, що передбачає:

удосконалення надання психологічної допомоги військовослужбовцям в системі Міноборони;

впровадження алгоритмів надання допомоги військовослужбовцям з проблемами, що стосуються психічного здоров'я, відповідно до розладів психіки та поведінки, включно з вторинною профілактикою та психологічною допомогою військовослужбовцям;

забезпечення проведення психологічного відновлення військовослужбовців;

удосконалення організаційно-штатної структури існуючих підрозділів, що надають послуги у сфері психічного здоров'я в закладах охорони здоров'я;

створення відділень (кабінетів) відновлення ментального здоров'я в закладах охорони здоров'я в системі Міноборони України;

розробку і впровадження протоколів та методичних рекомендацій надання психологічної допомоги військовослужбовцям;

забезпечення доступності допомоги у сфері психічного здоров'я військовослужбовцям з проявами адиктивної поведінки та розладами, пов'язаними із вживанням психоактивних речовин;

впровадження механізму залучення сертифікованих фахівців, включених до Переліку надавачів послуг у сфері охорони психічного здоров'я до багаторівневої системи психологічної допомоги.

Оперативна ціль 1.3. Організація психологічного відновлення військовослужбовців, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої

свободи внаслідок збройної агресії проти України, та їх психологічної реабілітації в системі Міноборони України, що передбачає:

затвердження Порядку проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) військовослужбовців, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

забезпечення проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, з числа військовослужбовців, учасників бойових дій та прирівняних до них осіб після їх звільнення.

Оперативна ціль 1.4. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сфері охорони психічного здоров'я, що передбачає:

розробку та впровадження чату кризової психологічної допомоги та онлайн-платформи психологічної допомоги в захищеній інформаційно-комунікаційній системі;

вдосконалення можливості проведення дистанційних консультацій (телемедицини) та надання психологічної допомоги.

Очікувані результати Стратегічної цілі 1

Нормативна узгодженість:

нормативно-правова база психологічної підтримки у системі Міноборони узгоджена із Законом України “Про систему охорони психічного здоров'я в Україні”;

чітко визначені кваліфікаційні вимоги до посад військових психологів та забезпечено їх виконання.

Інституційна спроможність:

укомплектовані підрозділи психологічної підтримки персоналу кваліфікованим персоналом;

розбудовано мережу відділень/кабінетів відновлення ментального здоров'я у закладах охорони здоров'я системи Міноборони;

удосконалена організаційно-штатна структура підрозділів, що надають допомогу у сфері психічного здоров'я.

Системність і безперервність допомоги:

забезпечено електронний обмін психологічною інформацією про військовослужбовця на всіх етапах служби;

розроблені й впроваджені стандарти, протоколи та методичні рекомендації з надання психологічної допомоги;

налагоджено алгоритми надання допомоги відповідно до видів розладів, включно з адиктивними.

Якість і доступність послуг:

підвищено якість та своєчасність надання психологічної допомоги;

забезпечено доступність послуг для військовослужбовців і членів їхніх сімей, включно з екстреними службами;

інтегровано сертифікованих фахівців саморегулювальних організацій до багаторівневої системи психологічної допомоги.

Особливі категорії військовослужбовців:

організовано відновлювальні (постізоляційні, реінтеграційні) заходи для військовослужбовців, які зазнали позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

створено систему психологічної реабілітації таких категорій осіб у Міноборони.

Сучасні технології та цифровізація:

функціонує чат кризової психологічної допомоги та онлайн-платформа підтримки у захищеній системі;

удосконалено можливості дистанційних консультацій (телемедицини) та надання психологічної допомоги онлайн.

Стратегічна ціль 2. Удосконалення системи підготовки кадрів психологічної служби, професійного розвитку та професійної підтримки військових психологів

Оперативна ціль 2.1. Удосконалення системи кадрового забезпечення надання психологічної та психотерапевтичної допомоги в системі Міноборони України, що передбачає:

запровадження моніторингу кадрового забезпечення сфери охорони психічного здоров'я в системі Міноборони України;

забезпечення підготовки достатньої кількості фахівців для структур психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення);

впровадження посад фахівців для надання необхідної допомоги в сфері охорони психічного здоров'я у закладах охорони здоров'я в системі Міноборони.

Оперативна ціль 2.2. Впровадження безперервного професійного розвитку фахівців у сфері психічного здоров'я в системі Міноборони України, що передбачає:

забезпечення розробки, прийняття та узгодження із Законом про систему охорони психічного здоров'я стандартів вищої освіти фахівців у сфері психічного здоров'я в системі Міністерства оборони;

забезпечення навчання військових психологів методам психологічної роботи з доказовою ефективністю;

організацію заходів з додаткового навчання лікарів військової ланки за курсом “Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням mhGAP”.

Оперативна ціль 2.3. Організація професійної підтримки фахівців у сфері психічного здоров'я в системі Міноборони України, що передбачає:

впровадження супервізій та інших форм професійної підтримки психологів в системі Міноборони;

залучення сертифікованих супервізорів і експертів із саморегулювальних організацій до професійної підтримки відомчих психологів;

інтеграцію міжнародних стандартів супервізії та професійної підтримки (зокрема практик НАТО, ВООЗ, ЄС) у систему підготовки і розвитку психологів Міноборони.

Очікувані результати Стратегічної цілі 2

Системність кадрового забезпечення:

налагоджено постійний моніторинг кадрового складу у сфері психічного здоров'я в системі Міноборони;

забезпечено достатній набір і підготовку військових психологів та лікарів для структур психологічної підтримки;

введено нові посади фахівців у закладах охорони здоров'я Міноборони.

Стандартизована та якісна підготовка:

стандарты вищої освіти для фахівців у сфері психічного здоров'я узгоджені із Законом “Про систему охорони психічного здоров'я в Україні”;

освітні програми акредитовані, підготовка психологів і психотерапевтів здійснюється на уніфікованій та доказовій основі.

Безперервний професійний розвиток:

військові психологи проходять регулярне підвищення кваліфікації з акцентом на роботу з бойовою психічною травмою та операційним стресом;

лікарі військової ланки опановують методики ведення поширених психічних розладів (mhGAP).

Розвинена система професійної підтримки:

у системі Міноборони функціонує інституційно закріплена система супервізій, інтерв'їв та менторства для психологів та інших фахівців сфери охорони психічного здоров'я;

створені механізми профілактики професійного вигорання та профілактики вторинної травматизації фахівців.

Підвищення привабливості професії:

фахівці структури психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення) у системі Міноборони стають престижними завдяки уніфікованим стандартам підготовки, можливостям професійного зростання та підтримки.

Стратегічна ціль 3. Профілактика психічних розладів і самогубств та зміцнення психологічної стійкості

Оперативна ціль 3.1. Підвищення обізнаності та зниження стигматизації, що передбачає:

удосконалення програм підвищення психологічної стійкості, зменшення стигматизації та поширення знань про психічне здоров'я серед військовослужбовців;

удосконалення підготовки військовослужбовців щодо надання психологічної взаємодопомоги за принципом “рівний – рівному”.

Оперативна ціль 3.2. Раннє виявлення психічних розладів, інших проблем, що стосуються психічного здоров'я, та удосконалення регулярного психологічного скринінгу особового складу, що передбачає розвиток програм

моніторингу і раннього виявлення психічних розладів та інших проблем, що стосуються психічного здоров'я.

Оперативна ціль 3.3. Удосконалення та впровадження профілактичних заходів щодо запобігання самогубствам, серед військовослужбовців, що передбачає:

розробку міжвідомчої програми профілактики самогубств серед військовослужбовців та ветеранів;

проведення тренінгів щодо попередження кризових психоемоційних станів військовослужбовців у складних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати Стратегічної цілі 3

Зміцнення психологічної стійкості:

розроблені й впроваджені програми підготовки та тренінги з розвитку психологічної стійкості в умовах військових операцій;

налагоджені системні програми підготовки військовослужбовців за принципом “рівний – рівному”.

Зменшення стигматизації та підвищення обізнаності:

знижено рівень стигми щодо психічних розладів серед військовослужбовців;

збільшено рівень знань і готовності командирів та особового складу до збереження психічного здоров'я та своєчасного звернення по допомогу.

Раннє виявлення та профілактика кризових станів:

впроваджено регулярний психологічний скринінг військовослужбовців;

створено та застосовуються єдині протоколи раннього виявлення та втручання при психічних розладах і кризових станах;

підвищено відсоток військовослужбовців, охоплених програмами раннього виявлення.

Зниження рівня самогубств:

реалізована міжвідомча програма профілактики самогубств серед військовослужбовців та ветеранів;

налагоджена система інформаційних кампаній та навчальних програм з профілактики самогубств;

забезпечено інформування військовослужбовців щодо чату кризової психологічної підтримки в “Армія+”;

зменшено випадки суїцидів серед особового складу щонайменше на 10% щорічно.

Стратегічна ціль 4. Науково-методичне забезпечення та моніторинг

Оперативна ціль 4.1. Удосконалення організації досліджень і систематичного оцінювання психологічних потреб особового складу, що передбачає:

проведення дослідження ефективності підтримки психічного здоров'я особового складу в системі Міноборони;

забезпечення перегляду, наукового обґрунтування, підготовки та затвердження стандартизованих документів за напрямками психологічної підтримки (психологічного забезпечення) військовослужбовців.

Оперативна ціль 4.2. Забезпечення науково-методичного обґрунтування нормативного регулювання надання допомоги у сфері психічного здоров'я в системі Міноборони, що передбачає:

проведення аналізу чинних військових публікацій, стандартів, інструкцій та методичних рекомендацій у сфері психічного здоров'я;

забезпечення системного оновлення нормативної бази відповідно до результатів наукових досліджень, доказових практик і стандартів партнерів по НАТО;

обґрунтування змін до військових публікацій / стандартів / інструкцій / методичних рекомендацій відповідно до оновлених стандартів НАТО що стосуються надання психіатричної та психологічної допомоги.

Очікувані результати Стратегічної цілі 4

Стандартизовані документи:

усі військові частини та заклади охорони здоров'я системи Міноборони мають доступ до актуальних протоколів, стандартів та інструкцій з надання психологічної допомоги, узгоджених із законодавством України та стандартами НАТО.

Системний моніторинг стану психічного здоров'я:

оцінка психічного стану особового складу здійснюється не рідше одного разу на рік;

позапланові оцінювання проводяться під час заходів декомпресії та у випадку виведення підрозділів на відновлення.

Науково-методичне забезпечення:

переглянуті й оновлені військові публікації, інструкції та методичні рекомендації відповідають оновленим стандартам НАТО та базуються на доказових підходах.

Прозорість і підзвітність:

щорічно готується та оприлюднюється публічний звіт про реалізацію цілей і завдань у сфері науково-методичного забезпечення та моніторингу психічного здоров'я.

Порядок реалізації та оцінка виконання Основних засад

Реалізація Основних засад здійснюється у два етапи:

перший етап – 2025–2027 роки;

другий етап – 2028–2030 роки.

Для кожного етапу Міністерство оборони України розробляє операційні плани заходів за участю органів державної влади, інститутів громадянського суспільства та міжнародних експертів. У таких планах визначаються конкретні завдання, виконавці, строки виконання та індикатори оцінки результатів. Під час

їх підготовки враховуються результати моніторингу й аналізу стану реалізації Основних засад.

Порядок проведення моніторингу

Органи військового управління щороку до 5 січня, починаючи з 2026 року, подають до Міністерства оборони України інформацію про хід виконання операційних планів. Міністерство оборони України узагальнює отримані дані, готує щорічний звіт і до 1 лютого оприлюднює його на офіційному веб-порталі.

Реалізація Основних засад забезпечується у межах компетенції спільними зусиллями заінтересованих центральних та місцевих органів виконавчої влади, державних установ, органів місцевого самоврядування (за згодою) та громадськості (за згодою).

Показники моніторингу

Для оцінки реалізації Основних засад застосовуються кількісні та якісні показники за такими напрямками:

Кадрове забезпечення:

частка військових частин і закладів охорони здоров'я, укомплектованих психологами, клінічними психологами та психотерапевтами відповідно до нормативів (%);

рівень відповідності кваліфікаційним вимогам фахівців, які займають відповідні посади (%).

Профілактика та підвищення стійкості:

частка військовослужбовців, які пройшли профілактичне тестування та тренінги з психологічної стабілізації (% від загальної чисельності);

кількість та охоплення просвітницьких заходів з питань психічного здоров'я (% особового складу, охопленого інформуванням).

Поінформованість і доступність:

рівень обізнаності військовослужбовців про наявні послуги у сфері психічного здоров'я (за результатами опитувань, %);

частка звернень за психологічною/психіатричною допомогою, що були задоволені в межах відомчої системи (%).

Ризики та результати:

кількість зареєстрованих випадків самогубств і суїцидальних спроб серед військовослужбовців (на 100 тисяч особового складу);

частка випадків, коли після виявлення ризиків було своєчасно застосовано заходи вторинної профілактики (%).

Фінансове та управлінське забезпечення:

відсоток виконання заходів Основних засад в межах бюджетних програм (% від плану);

рівень ефективності використання додаткових ресурсів (грантів, міжнародної технічної допомоги).

Результати моніторингу враховуються під час розроблення заходів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей, визначених у Основних засад, а також відповідних завдань на плановий період.

При оцінюванні використовуються адміністративні та статистичні дані, результати соціологічних досліджень, опитувань військовослужбовців, а також інформація про дотримання прав і свобод учасників системи підтримки психічного здоров'я. Отримані результати враховуються при формуванні наступних операційних планів та коригуванні заходів Основних засад.

Міноборони щороку до 1 квітня подає Кабінетові Міністрів України звіт про стан реалізації Основних засад та оприлюднює його на своєму офіційному вебсайті.

Управління ризиками при реалізації Основних засад

Основні ризики та заходи реагування:

Ризик 1: Недостатнє фінансування заходів

Ймовірність: висока.

Наслідки: уповільнення або зупинка окремих напрямів.

Реагування:

залучення міжнародної технічної допомоги (НАТО, ЄС);

включення психологічної допомоги військовослужбовцям до ключових проєктів державних програм охорони здоров'я та ініціатив недержавного сектору;

підготовка ґрунтовних бюджетних запитів.

Ризик 2: Виснаження і вигорання особового складу.

Ймовірність: середня.

Наслідки: зниження якості послуг, плинність кадрів.

Реагування:

впровадження супервізій, інтервізій;

програми психогігієни, відновлення, відпустки, ротації;

створення культури підтримки у підрозділах.

Ризик 3: Низька сприйнятливність командирів теми психічного здоров'я, ігнорування турботи про здоров'я військовослужбовців (в тому числі і психічне), невраховування цінності людського капіталу, відсутність навички поваги до гідності підлеглих.

Ймовірність: середня.

Наслідки: блокування ініціатив на місцях, навантаження військових психологів непсихологічними завданнями, формальність у виконання заходів психологічного забезпечення, уникання мобілізації цивільними громадянами України, самовільне залишення частин військовослужбовцями, масові відмови від виконання наказів, агресія проти командирів.

Реагування:

включення питань психологічного забезпечення до стандартів вищої військової освіти та програм підготовки командирів;

проведення тренінгів з психоемоційного лідерства;

інформаційна кампанія: "Сильний командир – командир, який бачить слабке місце в підрозділі завчасно";

включення кількості втрат особового складу до оцінки ефективності командирів;

приклад вищого командного складу поваги до гідності підлеглих.

Ризик 4: Нестача кваліфікованих кадрів.

Ймовірність: висока.

Наслідки: нерівний доступ до допомоги.

Реагування:

пріоритет призначення військовослужбовців з психологічною освітою на посади психологічного забезпечення,

телемедицина та онлайн підтримка;

створення онлайн-платформи психологічної підтримки військовослужбовців з залученням цивільних психологів;

заохочення цивільних психологів до мобілізації на посади психологічного забезпечення.

Ризик 5: Відсутність довіри серед військових до психологічної допомоги.

Ймовірність: середня.

Наслідки: уникання звернень, несвоєчасне виявлення проблем.

Реагування:

проведення психоедукаційних кампаній з залученням до них ветеранів, які мають позитивний досвід отримання психологічної допомоги;

розширення індивідуальних форматів допомоги;

проведення заходів із подолання стигми щодо розладів психіки та поведінки у військовослужбовців.

Фінансове забезпечення реалізації Основних засад

Фінансування заходів Основних засад здійснюється відповідно до бюджетного законодавства. Основні джерела – кошти державного та місцевих бюджетів, а також інші не заборонені законодавством джерела (зокрема міжнародна технічна допомога).

Механізми фінансування адаптуються до зміни ситуації (військовий стан / післявоєнний стан) за рахунок державного бюджету України – у межах програм Міністерства оборони України. Додатково: вітчизняні та міжнародні донори, технічна допомога, грантові програми відновлення).

На державному рівні здійснюються заходи щодо залучення міжнародної технічної допомоги для реалізації Основних засад і забезпечується моніторинг їх цільового використання. Обсяг видатків, необхідних для реалізації Основних засад, визначається щороку під час складення проєктів державного та місцевих бюджетів на відповідний рік з урахуванням реальних можливостей.

Начальник Управління психологічного забезпечення
полковник

Олег МУКАН

СЕД АСКОД - Управління психологічного забезпечення
№ документа: Н(нрд.)-3-433
Дата реєстрації: 29.08.2025 11:13
Сертифікат: 3F1FC22062171FDF0400000007930000BBEB0100
Дійсний з: 06.06.2024 00:00:00
Дійсний до: 05.06.2026 23:59:59
Підписувач: Мукан Олег Станіславович
Мітка часу: 06.10.2025 17:48:03

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства оборони України
№

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН ЗАХОДІВ
з реалізації у 2025–2027 роках основних засад
збереження психічного здоров’я особового складу в системі Міністерства оборони України

Найменування завдання	Найменування заходу	Строки виконання	Відповідальні виконавці	Індикатор виконання
Стратегічна ціль 1. Формування єдиної системи підтримки психічного здоров’я особового складу				
Оперативна ціль 1.1. Унормування психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення)				
1. Узгодити кваліфікаційні вимоги до посад, які передбачають наявність обов’язкової психологічної освіти, з затвердженням професійним стандартом “Військовий психолог”	1. Узгодити із затвердженням професійним стандартом “Військовий психолог” функціональні обов’язки посадових осіб	4 квартал 2025	УПЗ, ГУ ППП ЗСУ	внесено зміни до функціональних обов’язків посадових осіб, які передбачають наявність обов’язкової психологічної освіти

2. Забезпечити укомплектованість посад структур психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення), які передбачають наявність обов'язкової психологічної освіти військовослужбовцями (працівниками), які відповідають кваліфікаційним вимогам	1. Підготувати та доукомплектувати посади структур психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення), які передбачають наявність обов'язкової психологічної освіти військовослужбовцями (працівниками), які відповідають кваліфікаційним вимогам до рівня не менше 50%	до 4 кварталу 2026 року	ГУП ГШ ЗСУ, ГУ ППЗ ЗСУ	укомплектовано не менше 50% посад структур психологічної підтримки персоналу, які передбачають наявність обов'язкової психологічної освіти
	2. Підготувати та доукомплектувати посади структур психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення), які передбачають наявність обов'язкової психологічної освіти (перепідготовки) військовослужбовцями (працівниками), які відповідають кваліфікаційним вимогам до 70%	до 4 кварталу 2027 року	ГУП ГШ ЗСУ, ГУ ППЗ ЗСУ	укомплектовано 70%, посад структур психологічної підтримки персоналу, які передбачають наявність обов'язкової психологічної освіти
Оперативна ціль 1.2. Забезпечити військовослужбовцям доступ до отримання якісної допомоги у сфері психічного здоров'я				
1. Удосконалити надання психологічної допомоги військовослужбовцям в системі Міноборони	1. Розробити та затвердити наказ Міноборони щодо Порядку організації психологічної допомоги в системі Міноборони	4 квартал 2025	УПЗ	прийнято відповідний нормативно-правовий акт

2. Впровадити алгоритми надання допомоги військовослужбовцям з проблемами, що стосуються психічного здоров'я, відповідно до розладів психіки та поведінки, включно з раннім виявленням та психологічною допомогою військовослужбовцям	1. Розробити та затвердити алгоритми надання допомоги військовослужбовцям з розладами психіки та поведінки, включно раннім виявленням та психологічною допомогою військовослужбовцям	2 квартал 2026	ДОЗ МОУ, УПЗ, КМС ЗСУ	розроблено та прийнято відповідні алгоритми
3. Забезпечити проведення психологічного відновлення військовослужбовців	1. Впровадити експериментальний проєкт психологічного відновлення військовослужбовців за рахунок фінансової допомоги (підтримки) міжнародних партнерів (донорів) з дослідженням ефективності різних програм та моделей відновлення	2026 рік	УПЗ	започатковано відповідний проєкт та проводяться дослідження
	2. Проведення психологічного відновлення військовослужбовців за рахунок небюджетних коштів (благодійні організації, юридичні та фізичні особи)	2026 рік	УПЗ, ГУ ППП ЗСУ	15 000 військовослужбовців отримали психологічне відновлення за рахунок небюджетних коштів

4. Удосконалити організаційно-штатну структуру існуючих підрозділів, що надають послуги у сфері психічного здоров'я в закладах охорони здоров'я в системі Міноборони	1. Створити відділення (кабінети) відновлення ментального здоров'я в закладах охорони здоров'я в системі Міноборони України	2 квартал 2026 року	ДОЗ МОУ, КМС ЗСУ	створено відповідні відділення (кабінети)
5. Розробити та затвердити протоколи та методичні рекомендації надання психологічної допомоги військовослужбовцям	1. Провести перегляд та оновлення протоколів надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах	4 квартал 2026 року	УПЗ, НДЦ ГП, ГУ ППП ЗСУ	затверджено оновлення протоколів надання психологічної допомоги військовослужбовцям
	2. Розробити методичні рекомендації щодо надання психологічної допомоги військовослужбовцям	2 квартал 2026 року	УПЗ, НДЦ ГП	розроблено методичні рекомендації щодо надання психологічної допомоги військовослужбовцям
	3. Розробити посібник психологічної самодопомоги та підвищення резильєнтності для військовослужбовців	2-й квартал 2026 року	НДЦ ГП, УПЗ	розроблено посібник психологічної самодопомоги для військовослужбовців
6. Забезпечити доступність допомоги у сфері психічного здоров'я військовослужбовцям з проявами адиктивної поведінки та розладами,	1. Забезпечити доступ до амбулаторної психіатричної та психологічної допомоги військовослужбовцям з залежністю від алкоголю	1 квартал 2026 року	ДОЗ МОУ, КМС ЗСУ	достатній обсяг послуг, спрямований на раннє виявлення захворювань та надання амбулаторної допомоги військовослужбовцям

пов'язаними із вживанням психоактивних речовин				
7. Впровадити залучення сертифікованих фахівців саморегульованих організацій, включених до Переліку надавачів послуг у сфері психічного здоров'я до багаторівневої системи психологічної допомоги	1. Створити Перелік надавачів психологічної допомоги військовослужбовцям із числа цивільних фахівців з психічного здоров'я в Армія+	2 квартал 2026 року	УПЗ, ГУІТ МОУ, громадські організації (за згодою)	створено Перелік надавачів психологічної допомоги військовослужбовцям із числа цивільних фахівців з психічного здоров'я
	2. Розробити критерії залучення цивільних надавачів психологічної допомоги військовослужбовцям до Переліку надавачів послуг у сфері психічного здоров'я	2 квартал 2026 року	УПЗ ГУ ППП ЗСУ КМС ЗСУ	розроблено критерії залучення до Переліку
	3. Забезпечити на постійній основі моніторинг надання допомоги фахівцями з Переліку надавачів психологічної допомоги військовослужбовцям із числа цивільних фахівців з психічного здоров'я	2026-2027 роки	УПЗ, ГУ ППП ЗСУ	проводиться моніторинг надання допомоги фахівцями з Переліку
Оперативна ціль 1.3. Організація психологічного відновлення військовослужбовців, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та їх психологічної реабілітації в системі Міноборони України				
1. Забезпечити якість проведення відновлювальних (постізоляційних,	1. Розробити та затвердити наказ Міноборони про затвердження Порядку проведення відновлювальних	4 квартал 2025 року	УПЗ, ЦУ ЦВС ГШ ЗСУ	розроблено та прийнято відповідні нормативно-правові акти

реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) військовослужбовців, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України	(постізоляційних, реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) військовослужбовців, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України			
	2. Розробити критерії якості проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів	3-й квартал 2026 року	ЦУ ЦВС ГШ ЗСУ, ДОЗ МОУ, УПЗ, ГУ ППП ЗСУ, НДЦ ГП ЗСУ	затверджено відповідні критерії
	3. Проводити моніторинг якості проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів	2026-2027 роки	ЦУ ЦВС ГШ ЗСУ, УПЗ, ДОЗ МОУ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	щоквартально проводиться моніторинг якості проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів
Оперативна ціль 1.4. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сфері охорони психічного здоров'я				
1. Забезпечити надання кризової психологічної допомоги онлайн	1. Розробити та впровадити чат кризової психологічної допомоги	3 квартал 2026 року	УПЗ, ДЦТСО МОУ, ГУІТ МОУ, ГУППП ЗСУ	впроваджено чат

	2. Розробити та впровадити онлайн-платформу психологічної допомоги	4 квартал 2026 року	УПЗ, ДЦТСО МОУ, ГУІТ, ГУППП ЗСУ	впроваджена онлайн-платформа
	3. Вдосконалити можливість проведення дистанційних консультацій (телемедицини) лікарями-психіатрами та надання психологічної допомоги в межах 72 пакету послуг “Психосоціальна та психіатрична допомога дорослим та дітям, що організовується центрами ментального здоров'я та мобільними мультидисциплінарними командами”	2 квартал 2026 року	ДОЗ МОУ, УПЗ, КМС ЗСУ	впроваджено проведення дистанційних консультацій (телемедицини) лікарями-психіатрами та надання психологічної допомоги
Стратегічна ціль 2. Удосконалення системи підготовки кадрів психологічної підтримки персоналу (психологічного забезпечення), професійного розвитку та професійної підтримки військових психологів				
Оперативна ціль 2.1. Удосконалення системи кадрового менеджменту надання психологічної та психотерапевтичної допомоги в системі Міноборони України				
1. Удосконалити моніторинг системи кадрового менеджменту сфери психічного здоров'я в системі Міноборони України	1. Удосконалити моніторинг укомплектованості посад сфери психічного здоров'я в системі Міноборони України	Щоквартально з 4 кварталу 2025 року	УПЗ, ДОЗ МОУ, ДКП МОУ, ГУП ГШ ЗСУ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	здійснюється моніторинг укомплектованості посад сфери психічного здоров'я в системі Міноборони України

2. Забезпечити підготовку достатньої кількості фахівців для структур психологічної підтримки персоналу	1. Збільшити на 25% замовлення на підготовку фахівців тактичного рівня підготовки, освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, спеціальності: “С4” / “Психологія”; спеціалізації: “Військова психологія”	2026 рік	КСВ ЗСУ, ГУ ППЗ ЗСУ, ДВОН МОУ	збільшено на 25% замовлення на підготовку фахівців тактичного рівня підготовки, освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, спеціальності: “С4” / “Психологія”; спеціалізації: “Військова психологія”
3. Впровадити посади фахівців для надання необхідної допомоги в сфері охорони психічного здоров'я у закладах охорони здоров'я в системі Міноборони	1. Ввести ВОС “Психотерапія” та внести зміни до наказу Міністерства оборони України №444 від 01.08.2023 “Про затвердження Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу та Переліку військово-облікових спеціальностей, за якими може бути присвоєно первинне військове звання молодшого лейтенанта запасу”	4 квартал 2026 року	УПЗ, ДКП МОУ, ГУП ГШ ЗС, ДОЗ МОУ, КМС ЗСУ	введено відповідний ВОС та внесено відповідні зміни до наказу
	2. Внести зміни до наказу Міністерства оборони України від 19.12.2022 № 438 “Про затвердження Переліку професійних назв робіт працівників Збройних Сил	2 квартал 2026 року	ДОЗ МОУ, КМС ЗСУ, ГУП ГШ ЗСУ	внесено відповідні зміни до наказу

	України та Переліку облікових спеціальностей працівників Збройних Сил України” щодо введення посад цивільних “Клінічних психологів” та “Психотерапевтів” в закладах охорони здоров’я в системі Міністерства оборони			
Оперативна ціль 2.2. Впровадження безперервного професійного розвитку фахівців у сфері психічного здоров’я в системі Міноборони України				
1. Забезпечити розробку, прийняття та узгодження із Законом про систему охорони психічного здоров’я стандартів вищої освіти фахівців у сфері психічного здоров’я в системі Міністерства оборони	1. Узгодити освітні програми підготовки військових психологів з прийнятим професійним стандартом “Військовий психолог”	3 квартал 2026 року	КСВ ЗСУ, ГУ ППП ЗСУ	внесено відповідні зміни
	2. Забезпечити підвищення кваліфікації та безперервний професійний розвиток фахівців в сфері охорони психічного здоров’я, за державним замовленням для потреб підтримки психічного здоров’я особового складу в системі Міноборони України	2026-2027 роки	УПЗ, ДОЗ МОУ, ДВОН МОУ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	проводиться підвищення кваліфікації та безперервний професійний розвиток фахівців в сфері охорони психічного здоров’я, за державним замовленням для потреб підтримки психічного здоров’я особового складу в системі Міноборони

2. Забезпечити навчання військових психологів методам психологічної роботи з доказовою ефективністю	1. Провести навчання EMDR за підтримки Представництва НАТО в Україні для клінічних психологів госпіталів та військових психологів, які надають допомогу військовослужбовцям з наслідками бойової психічної травми	4 квартал 2025 - 3 квартал 2026 року	УПЗ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	50 фахівців пройшли курс навчання EMDR
	2. Проводити навчання з доказових психологічних інтервенцій низької інтенсивності для військових психологів	2026-2027 роки	УПЗ, ДОЗ МОУ	150 фахівців пройшли навчання з доказових психологічних інтервенцій низької інтенсивності для військових психологів
	3. Забезпечити проведення практичних семінарів щодо актуальних питань військової, медичної та клінічної психології, гострих та невідкладних станів в психіатрії воєнного часу, військово-лікарської експертизи розладів психіки та поведінки для фахівців у сфері психічного здоров'я	2026-2027 роки	УПЗ, ДОЗ МОУ, КМС ЗСУ, ГУ ППП ЗСУ	проведено практичні семінари щодо актуальних питань військової, медичної та клінічної психології, гострих та невідкладних станів в психіатрії воєнного часу, військово-лікарської експертизи розладів психіки та поведінки для фахівців у сфері психічного здоров'я

3. Забезпечити навчання військових медиків за курсом “Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням Керівництва mhGAP”	1. Організувати заходи з додаткового онлайн-навчання лікарів військової ланки за курсом “Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням Керівництва mhGAP”	2026-2027 роки	ДОЗ МОУ, ДВОН МОУ, ЗСУ, КМС ЗСУ	проведено онлайн-навчання лікарів військової ланки за курсом
Оперативна ціль 2.3. Організація професійної підтримки фахівців у сфері психічного здоров’я в системі Міноборони України				
1. Впровадити супервізії та інші форми професійної підтримки психологів в системі Міноборони	1 Впровадити інтервізії та регулярний моніторинг професійної підтримки військових психологів та клінічних психологів в системі Міністерства оборони	2026-2027 роки	УПЗ ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	проводяться інтервізії та регулярний моніторинг професійної підтримки
	2. Впровадити пілотний проєкт навчання супервізорів для військових психологів згідно з міжнародними стандартами підготовки супервізорів	2 квартал 2026 року	УПЗ, КСВ ЗСУ	проведено пілотний проєкт навчання супервізорів для військових психологів
	3. Провести навчання супервізорів військових психологів	2026-2027 роки	УПЗ, КСВ ЗСУ	проведено навчання 20 супервізорів військових психологів
Стратегічна ціль 3. Раннє виявлення психічних розладів, профілактика самогубств та зміцнення психологічної стійкості				
Оперативна ціль 3.1. Підвищення обізнаності, зниження стигми та зміцнення психологічної стійкості				

1. Удосконалити тренінги з розвитку психологічної стійкості в умовах військових операцій	1. Розробити та впровадити програму навчання інструкторів тренінгу психологічної стійкості	2 квартал 2026 року	УПЗ, ДОЗ МОУ	програма розроблена та впроваджена
Оперативна ціль 3.2. Раннє виявлення психічних розладів, інших проблем, що стосуються психічного здоров'я, та удосконалення регулярного психологічного скринінгу особового складу				
1. Забезпечити раннє виявлення розладів психіки у військовослужбовців та надання їм допомоги	1. Розробити інструкцію щодо виявлення розладів психіки у військовослужбовців та надання їм допомоги	2026-2027 роки	ДОЗ МОУ, КМС ЗСУ, НДЦ ГП	розроблена інструкція
Оперативна ціль 3.3. Удосконалення та впровадження профілактичних заходів щодо запобігання самогубствам серед військовослужбовців				
1. Розробити міжвідомчу програму профілактики самогубств	1. Створити міжвідомчу робочу групу щодо розробки програми профілактики самогубств серед військовослужбовців та ветеранів	4 квартал 2025 року	УПЗ, ДОЗ МОУ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	створена міжвідомча група
	2. Розробити та затвердити міжвідомчу програму профілактики самогубств	4 квартал 2026	УПЗ, ДОЗ МОУ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	затверджена міжвідомча програма профілактики самогубств
2. Проводити навчання тренінгу з профілактики самогубств	1. Провести навчання інструкторів тренінгу з попередження самогубств за участі тренерів “Тренінгу гейткіперів”	4 квартал 2025 року	УПЗ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	проведено навчання та супервізування 25 інструкторів
	2. Розробити та впровадити онлайн-тренінг з взаємодопомоги	1 квартал 2026 року	УПЗ	впроваджено відповідний онлайн-тренінг

	при складних життєвих ситуаціях в Армія+			
	3. Проводити навчання інструкторів тренінгу з допомоги при складних життєвих ситуаціях	2026-2027 роки	УПЗ, ГУ ППП ЗСУ, КМС ЗСУ	регулярно проводиться навчання
Стратегічна ціль 4. Науково-методичне забезпечення та моніторинг				
Оперативна ціль 4.1. Удосконалення організації досліджень і систематичного оцінювання психологічних потреб особового складу				
1. Провести дослідження ефективності підтримки психічного здоров'я особового складу в системі Міноборони	1. Провести дослідження ефективності наявної системи психологічної підтримки військовослужбовців в системі Міноборони та її здатності забезпечити доступ до якісних послуг з охорони психічного здоров'я	4 квартал 2025 року	УПЗ	опубліковано звіт про дослідження
	2. Розробити Методику оцінки якості надання психологічних послуг військовими психологами	4-й квартал 2026 року	НДЦ ГП, УПЗ	розроблено методику
	3. Розробити Методику оцінки соціально-психологічного клімату у підрозділі (військовій частині) на основі ризикорієнтованого підходу	1-2-й квартал 2026 року	НДЦ ГП, УПЗ	розроблено методику
2. Забезпечити перегляд, наукове обґрунтування, підготовку та затвердження стандартизованих	1. Виконати науково-дослідну роботу на тему: "Вплив хронічного стресу воєнного часу на психічне здоров'я військово-	4 квартал 2026 року	НДЦ ГП, УПЗ	звіт про НДР, впровадження результатів

документів за напрямками психологічної підтримки (психологічного забезпечення) військовослужбовців	службовців Збройних Сил України”			
	2. Розробити та впровадити удосконалені діагностичні інструменти психічного стану військовослужбовців під час психологічного відновлення та психологічної реабілітації	2027 рік	УПЗ, КМС ЗСУ, ГУ ППП ЗСУ, НДЦ ГП,	впроваджено відповідні інструменти
Оперативна ціль 4.2. Забезпечення науково-методичного обґрунтування нормативного регулювання надання допомоги у сфері психічного здоров'я в системі Міністерства оборони України				
1. Забезпечити науково-методичне обґрунтування перегляду та затвердження змін до інструкцій / методичних рекомендацій відповідно до оновлених стандартів НАТО, що стосуються надання психіатричної та психологічної допомоги	1. Запропонувати зміни до інструкцій / методичних рекомендацій відповідно до оновлених стандартів НАТО, що стосуються надання психіатричної та психологічної допомоги	2026-2027 роки	ДОЗ МОУ, УПЗ, ГУ ППП ЗСУ, НДЦ ГП	затверджено відповідні зміни

Структурні підрозділи Міноборони:

ГУІТ – Головне управління інформаційних технологій;

ГУ ППП ЗСУ – Головне управління психологічної підтримки персоналу ЗС України;

ГУП ГШ ЗСУ – Головне управління персоналу ГШ ЗС України;

ДВОН МОУ – Департамент військової освіти і науки МО України;

ДКП МОУ – Департамент кадрової політики Міністерства оборони України;

ДОЗ МОУ – Департамент охорони здоров'я МО України;

ДСЗ МОУ – Департамент соціального забезпечення Міністерства оборони України;

ДЦТСО МОУ – Директорат цифрової трансформації у сфері оборони Міністерства оборони України;
КМС ЗСУ – Командування Медичних сил ЗС України;
КСВ ЗСУ – Командування Сухопутних військ Збройних Сил України;
КЦ ЗСУ – Кадровий центр Збройних Сил України;
НДЦГП – Науково-дослідний центр гуманітарних проблем ЗС України;
УГЗ МОУ – Управління гуманітарного забезпечення Міністерства оборони України;
УПЗ – Управління психологічного забезпечення;
ЦУ ЦВС ГШ ЗСУ – Центральне управління цивільно-військового співробітництва ГШ ЗС України.

Начальник Управління психологічного забезпечення
полковник

Олег МУКАН